

Vývoj komunitní práce v Komunitním centru Borek (KC):

Začátky aneb budování vztahu a důvěry (2012 – 2013)

V roce 2012 se lidem v Třinci na Borku otevřely dveře komunitního centra poprvé. V té době našly místo v komunitku hlavně děti a mladí, kteří zde měli nejvíce prostoru a aktivit. Přes děti a mládež jsme si začali budovat vztahy také s rodiči dětí. První aktivitou pro dospělé bylo mateřské centrum, kde se krůček po krůčku začala formovat první jádrová skupina maminek. V tomto období se komunitní pracovníci zaměřovali na navázání vztahu a budování důvěry právě s cílovou skupinou dospělých.

Zjišťování potřeb, angažovanost lidí, formování jádrové skupiny (2014 – 2015)

Na základě vybudované důvěry se lidé z lokality začínají na pracovníky obracet a náplň centra se přizpůsobuje jejich potřebám. Komunitní pracovníci vidí jako zásadní moment dvoudenní výjezd sedmi rodin na chatu, kde lidé z komunity začínají být angažovaní, pomáhají s přípravami akce, zapojují se do diskuzí, pracovníci jim pomáhají pojmenovávat své potřeby a zároveň mají poprvé příležitost pracovat také s cílovou skupinou tatínků. Díky této zkušenosti, měli lidé příležitost zažít pocity přijetí, důstojnosti, respektu a otevřeného prostoru k vyjádření svých potřeb. V tomto období mohli lidé také zakusit první komunitní úspěchy díky akcím, jako jsou například úklid černé skládky, vybudování workoutového prvku apod.

Zplnomocňování a doprovázení jádrových skupin (2016 – 2017)

V tomto období lidé z komunity začínají být mnohem aktivnější, sami přicházejí s novými podněty a komunitní pracovníci je zplnomocňují skrze objevování jejich zdrojů, sil, snů a možností. Náplň komunitního centra se výrazně přetváří a do popředí se dostává práce s dospělými a komunitou jako celkem. Vytvářejí se dvě jádrové skupiny. Původní skupina maminek se zaměřuje na aktivity pro děti, zvelebování komunity a v neposlední řadě na svůj rozvoj. Významnou událostí byly přípravy na páté výročí komunitního centra. Maminky připravovaly občerstvení, proslov, s dětmi nacvičily doprovodný program včetně kostýmů a také napsaly o celé akci článek do místních novin. Nově vzniklou jádrovou skupinou jsou muži, kteří přicházejí s konkrétní potřebou na vybudování posilovny a rozšíření centra. Vzniká tak projekt „I muži mají své místo“, který je z velké části realizován právě touto skupinou.

Vycházíme ven z lokality (2018 - 2019)

V roce 2018 se obě jádrové skupiny spojily a společně s dětmi pracovali na projektu „Tóčo na Borku“. Tento projekt, který vzešel od členů jádrových skupin, reagoval na absenci venkovního volnočasového vyžití pro děti. Svépomocí si lidé vybudovali dětské hřiště pro své děti a vzbudili tak zájem veřejnosti o dění a aktivitu lidí v lokalitě. Dále jsme v tomto roce prezentovali činnost KC na veřejných akcích. Vystupovali jsme ven z lokality a dávali tak více vědět o činnosti KC, komunitních pracovníků, ale zároveň o aktivitě samotných lidí z lokality. Děti vystupovaly na

přehlídce národnostních menšin v Třinci a talentové soutěži „Ukaž, co umíš“ v Opavě. Program na tyto akce secvičili pod vedením maminek z komunity. Jedna z návštěvnic KC se zúčastnila projektu La Sophia, který pořádá Yveta Blanarovičová, postoupila na akademii a probjovala se až na finálový galavečer v Praze. V červnu jsme vývoj komunitní práce prezentovali na konferenci České asociace streetwork v Praze. Zvukový záznam z našeho příspěvku „Z terénu do komunitní práce“ <https://www.youtube.com/watch?v=by-F6t6dh4M>.

V roce 2019 navazujeme na započatých krocích, skupina 14 dětí se prezentovala pod vedením jedné z maminek na 3 velkých veřejných vystoupeních. Jádrová skupina maminek samostatně uspořádala 8 akcí zaměřených především pro děti, ale i pro dospělé, jako byl například ples v komunitním centru. Jádrová skupina mužů zorganizovala chlapský výlet mimo lokalitu a aktivně se zapojuje do letošního projektu výstavby altánu u komunitního centra.

Díky propagaci, aktivitě komunity a příkladům dobré praxe se Komunitní centrum dostává více a více do podvědomí lidí z majority. Přináší to nové příležitosti, spolupráce a zároveň lidé pociťují úspěch a ocenění ostatních. Nabývají tak pomalými krůčky sebevědomí a pocit, že dokáží věci sami měnit a ovlivňovat. Proto v roce 2019 budeme v tomto pokračovat a Borek s majoritou dále propojovat a tím stigma vyloučené lokality zjemňovat.

Zvyšování kompetencí členů jádrových skupin (2020...)

Jádrové skupiny mají za sebou řadu úspěchů, které je motivují k dalším projektům a aktivitě. Sami přicházejí s novými nápady, chtějí se rozvíjet a kladou na komunitní pracovníky požadavky na zvyšování svých kompetencí. Ve spolupráci s Ostravskou univerzitou a lidmi z jádrových skupin vzniknou metodické manuály pro obyvatele, které budou zaměřeny na různé oblasti (např. jak svolat a organizovat komunitu, jak strategicky plánovat, vytvářet komunitní akční plán apod.). Pro členy jádrové skupiny budou organizovány společné intervize. Zároveň se chceme zaměřit na individuální rozvoj obyvatel. Budeme pořádát workshopy a komunitní pracovníci budou individuálně, či skupinově pracovat na zvyšování jejich kompetencí.

Úlohou komunitních pracovníků je pomalými krůčky přenášet stále větší zodpovědnost a aktivitu na lidi z komunity a v procesu změn je doprovázet. Komunitní práce je dlouhodobý proces. Jednotlivé fáze komunitní práce se nedějí odděleně, ale neustále se prolínají a vzájemně se ovlivňují.